

Andra roten, tomt 50

Kvarteret Sidenvävaren

Elfte roten 1637–57v

Kungsgatan 13

Första roten 1657h–70

Kaserntorget 1

Olof Svensson

omtalas här 1663–65

hans änka *Thora Olof Svens* 1666–81, M1676: 1 tomt.

Hon anklagades den 10.2.1670 bland många andra för att hon hade köpt stulet gods av löskekonnan *Justina Andersdotter* men Thora hade bara tillhandlat sig ett örngottsvar. Justina beredde magistraten stora bekymmer; den 18 augusti samma år meddelades det i rätten att ”den ofta utdrivna horan och tjuven Justina Andersdotter var fjärde resan i staden tillbakakommen.”

Thora Pers- eller *Pettersdotter* själv tycks ha varit en mycket respektabel kvinna, som 1681 var omgift med kollegan *Jöns Arvidi* (*Joen el. Johannes Arvidi Auselius*) Han tjänstgjorde vid Göteborgs skola 1654 och avled som kollega i tredje klassen år 1700.

Tomten hade i likhet med Kerstin i Krokslätt's tomt icke uppmätts förrän 1661 och området runt omkring torde icke tidigare ha bebyggts. Johannes Auselius och hans hustru skänkte gården i testamentarisk gåva den 27.7.1697 till *Gustavi kyrka* och *hospitalet* (hälften var). Men hustru Thora står i tomtöreslängden för gården t.o.m. 1707. I nov 1706 (uppbud 14.2.1707 såldes gården ”under Ekeskogen” för 500 d smt av Gustavi kyrkas föreståndare *Frans Schröder och Olof Persson* samt hospitalets föreståndare *Sebastian Tham* till *pigan Bengta Andersdotter*. Gården sades då ligga ”på Konungsgatans hörne in till styrman Lauterbacks hus å östra och Torsten ringkarls änka å södra”. Tomten höll i längden 52 fot och i bredden 29½ fot. Cautionister var *Peder Sweder* och *Per Eriksson i Fullborgan*.

Märkligt nog är det inte Bengta Andersdotter utan

Skräddaremästare Jonas Bengtsson Liungquist

(burskap 16.2.1703), som den 4.5.1707 pantsatte för lån av Gustavi kyrka av 250 d smt tillköpande av denna gård på Kungsgatan. Han fick uppbud 13.5.1707, fasta 22 juli s.å. Skattningslängden 1715 noterar honom för tomt 150, hus 360 och lösöre 100d smt: där bor också *Jöns Claessons* änka med lösöre endast upptaget till 10 d smt. Liungquists hustru anges 1717 heta *Elin Persdotter*. I huset bor också *Lorentz Forsvall* med sin hustru *Johanna Swarth* och *Petter Söderberg*. Liungquist har *gesällen Olof Ödhman* och *läregossarna Petter Galle* och *Bengt Eriksson*, Skräddaren Ljungquist hade en son *Johan Ljungquist*, som fick burskap som skräddare 7.3.1736 och två döttrar, *Brita*, död 1744, gift *skräddare Christian Gewalt* och *Catharina*, gift skräddare *Lars Myrman*.

Handlanden Johan Bergström (HS 1736) köpte gården på auktion 1738 av Kungl. Maj:t och Kronan: samma år klassades huset som eldfarligt.

Johan Bergström pantsatte 5.5.1743 hus och gård ”på Kungsgatshörnet” till *stadskassören Nils Collinius*.

Den 22.12.1744 lånade handelsmannen Johan Bergström 1 000 d smt emot 6 % ränta av *klamparen Anders Larsson Bonde*: pengarna tillhörde Anders Bondes avlidna broders barn. Bergström pantsatte sin i Masthugget belägna hamn.

Den 11.8.1746 lånade Johan Bergström 1 350 d smt av *Barnhuset av dess föreståndare Thomas Andersson*. Samtidigt pantsattes och uthyrdes huset, kallat ”hörngård på Kungsgatan näst intill skeppare Rolof Berg, med alla dess rum och lägenheter att bebo ifrån nästkommande Mikaeli till nästkommande Påska” mot 60 d smt av Bergström till Barnhuset.

Ingrid Catharina Bergström på 23 året och *Britta Catharina Bergström* 12 år gammal (närmaste skyldemän *konsistorienotarie Joh, Alander* och *handelsman Georg P Wennerström* (gift med flickornas faster). begärde 1758 förmyndareräkning av den 27.6.1753 utsedde *Johan Wising*. Det gällde det arv som tillfallit dem efter deras sal moder *Madame Johanna Brita Sivert* och modermoder *Madame Johanna Ingrid Lidner* och som deras nu även i Herranom avsomnade fader handelsmannen Johan Bergström i livstiden till sig anammat.

Systrarna hade varit hos *handelsmannen Anders A-n Dettergren*, som gav den äldre ett gott betyg från tjänst hos honom – *Jan Strettenberg* gav halft löfte om att bli förmyndare i stället för Wising (EIIb:98, 1758)

Gården 2.50 hade 1750 övertagits av

Kvinnoskräddaren Olof Stråhlman. Mästaren från Varberg Olaus Stråhlman hade 1747 anhållit att få förena sig med Göteborgs skräddareämbete och ägna sig åt fruntimmerskläders förfärdigande. Efter att först ha erhållit avslag 8.8.1747 bifölls ansökan 28.8.1747. Skräddarna *Anders Luther, Christian Gewalt* och *Johan Hindrich Luther* protesterade. De fann det ”näsligit, at manskräddare uthi Warberg skall skicka oss Fruntimmersskräddare till Götheborg liksom war ingen förut”. Lång inlaga (EIIb:43). Burskap fick Stråhlman 20.11.1747.

Olaus Stråhlman lånade den 28.9.1750 213 d smt av sin morbroder *bonden Anders Olofsson i Ståcken, Stråvalla socken* (Wiske härad) Enligt bouppteckningen 10.4.1755 gränsade hans gård på Kungsgatan under skogen till snickaren Johan Cederquists och var värd 2.618:10 d smt. Hans änka *Johanna Lindenberg (Lindberg)* hade tidigare varit gift med *kyparen på ostindiska skeppet Riddarhuset Petter Wred* (Berg II:9–10, 402 Gbg hj I s 119).

Mot morbrodern Anders Olofssons krav på återbetalning av lånet 1750 protesterade den 9.3.1759 änkan Johanna Stråhlman (felaktigt kallad Maria EIIb:96). Hon ansåg fordringarna förfalskade eftersom hon inte kände till dem. Hennes argument tillbakavisades kraftfullt av bonden: lånet hade ingåtts under Stråhlmans äktenskap. *Daniel Klint* var förmyndare för barnen.

Den 19.7.1755 (EIIb:81) omtalas att avlidne skräddaren mäster Olof Stråhlmans änka och hennes svåger *trädgårdsmästare Jonas Lundberg* (gift med hennes halvsyster *Else Marie Fagerdahl*) hade krav på *handelsmannen Christian Arfvidsson*. Av en tjock mapp angående avlidne mäster Olof Stråhlmans änka Johanna Lindbergs ekonomiska mellanhavanden (EIIb:83, 10.5.1755) framgår det att Christian Arfvidsson begärt provision för att han inkrävt arv efter hennes i Batavia avlidne halvbroder *Hans Fagerdahl* som Johanna ärvt tillsammans med halvsystemen Else Marie, Första uppdrag 30.10.1746. Sedan allt betalats hade resterande penningar 1 200 d smt emottagits på Ostindiska huset.

Visitören Olof Blomstedt

nämnes som ägare 1760. Han sålde den 23 juni s.å. hörngården för 3 800 d smt till

hökaren Anders Ahlberg (uppbud 14.7.1760, trettiopenning 126 d 21 1/3 öre smt) f. 1732, bur-skap 10.6.1763. Hans tre hustrur var

1) *Sara Britta Möller*, död 8.4.1765, syster till *trädgårdsmästare Magnus Möller*. Vid hennes död ägde Anders Ahlberg hus och tomt i hörnet av Kungs- och Ekelundsgatorna mellan sjöman Tore Tangrens hus i öster och rotemästare Anders Hallbergs hus i väster, värderas 4 045 d smt.

2) *Anna Christina Buchau* ("Bocan") död 6.7.1784. Bou 2.2.1785, 4 barn: *Carl Petter* 17 år, hos *H Weinberg*, *Sara Christina* 12 år, Emanuel på tolfte året, *Johan Benjamin* på 8 året gamla.

Nu anges gårdens läge sålunda "hus och tomt på Kungsgatan mellan bleckslagare Stolpe i öster och sergeant Hallberg i väster, värt 5770 daler".

3) Gift 6.1.1786 med *Anna Greta Militz*, född 1759 (Berg II:1-2, 7)

En dotter var gift *skräddaremästare Floberg*.

På begäran av arvingarna till avl viktualiehandlare Anders Ahlberg såldes trähus och tomt i hörnet av Kungs- och Ekelundsgatorna belägen intill bleckslagare Schildts å östra och brandvakts-sergeanten Hallbergs hus å västra sidan den 19.11.1796 på auktion till

handlaren och kassören vid Ost. Ind. Komp. Gustaf H Hammardahl, som ägde det vid branden 1804.